

Eki teki kaiken alusta loppuun

Romaani ja runokuvakirja syntyivät kesälukemiseksi

Maaseutukuvaus 1980-luvun alun perhe-elämästä muutoksien paineessa ja suomalaisen miehen elämää joutsenten ja lokkien avulla kuvaava valokuvarunoteos ovat ex-orimattilalaisen Erkki Luumin tuoreimmat kirjalliset työnäytteet.

Molemmat kirjat julkistetaan Kantrien yhteydessä perjantaina 24.7. Kehräämön Hellimössä. Kotikaupunki Orimattila saa kirjojen osalta etulyöntiaseman, sillä Ekin nykyisessä kotikunnassa Hämeenkyrössä kirjojen julkistus tapahtuu vasta 15. elokuuta.

Pienoisromaanissaan Kasvukausi Erkki Luumi kuvaa maanviljelijäperheen tapahtumarikasta elämää, jossa ympäristölle pyritään antamaan seesteinen kuva vähemmän seesteisestä elämästä. Perinteet ja ahdas maaseutuyhteisö kohtaavat kirjan sivuilla uuden ja urbaanin yhteiskunnan elämäntavan. Luumin kerronta on helppolukuista ilman päätalomaisia jaaritteluja. Tarina pysyy asiassa, jossa lukija pysyy mukana herpaantumatta, ja miettii vain, mikä seuraavaksi mahtaa mennä perheellä pieleen.

Lukija saattaa tunnistaa elämän menosta monia tutunoloisia piirteitä omasta elämästään, mutta voi myös huokaista, että Veijalaisen Heimolla menee vielä huonommin kuin itsellä. Helpottaahan sekin.

Valokuvaajanakin tunnettu Erkki Luumi on kuvittanut teoksen upeilla maaseutukuvilla, joissa Orimattila pääsee osalliseksi Karkkulan, Ruhan ja Porvoonjoen maisemilla.

Lukijalle äestämässään esittelyssä Luumi kertoo syntyneensä maanviljelijäperheeseen ja kymmenen vuotta itsekin maata viljelleenä tuntevansa alan ilot ja surut. Vaikka hän onkin siirtynyttekstipuolen yrittäjäksi, maanviljelys ei ole tykkänään elämästä jäänyt. Luumi tapaa olla keväisin renkinä serkkunsa maatilalla.

Kirjan poikkeuksellisuudesta Luumi kertoo, että hän on tehnyt sen alusta loppuun ihan itse, käsikirjoituksesta sidontaan asti. Siinä hän on toteuttanut yrityksensä Ekiteki Oy nimeä kirjaimellisesti. Eki teki sen.

Ekin toinen kirja Elämä siivillä kuvaa runoin suomalaisen miehen elämää. Teoksen lintukuvat laulujoutsenista ja lokeista ovat todella näyttäviä ja ne ovat saaneet tilaa kirjassa hyvin.

Erkki Luumi sanoo kirjaan lentäneiden siivekkäiden tekevän vaistoillaan arkista aherrusta ruuan ja elämän eteen, mutta epäilee ihmisen kykyä samaan:

Ovi auki
ovi kiinni.
Kauppa auki
kauppa kiinni.
Takki auki
takki kiinni.

Mieli auki
pelti kiinni.

Molemmat kirjansa Erkki Luumi on omistanut isälleen, 88-vuotiaalle Eugen Luumille, jonka kuva komeilee Elämä siivillä -kirjan alkulehdillä. Kasvukausi -kirjan omistuksessa pääsevät osallisiksi myös muut sitkeät maanviljelijät.

Kirvulaisesta Eugen Luumista tuli jatkosodan jälkeen orimattilalainen, kuten niin monista muistakin kirvulaisista. Eugen Luumi viljeli maatilaa Terriniemessä, jossa Erkki syntyi ja jatkoi tilanpitoa lähes nelikymppiseksi.

Nyt Hämeenkyrössä kustannusyhtiötään pyörittävä Erkki Luumi sanoo, ettei hänestä Hämeenkyröläistä enää saa. Orimattilalaisuus on sen verran tiukkaan juurtunut.

Ekin vanhemmat muuttivat Terriniemestä 1979 äidin syntymäkotiin Askolan Särkijärvelle ja viettävät nyt vanhuudenpäiviään Askolan kirkonkylässä.

Kullervo Hakama Orimattilan Sanomat

Sirkka Laine kirjailija, käsikirjoittaja, Parikkala

Mitä tulee Kasvukauteen, niin mieluusti sen luin ja väkevä oli sisältö. Toisaalta väkevä, tosi, rankka, mutta kuitenkin tutunomainen. Tekstiin on varmasti monen helppo samaistua, jos on maalla kasvanut. Maa on se, mikä sen kasvatteja yhdistää. Ja tuon kotiväen tunnelman aistin vahvasti, varsinkin isä ja äiti omine päämäärineen ja asenteineen olivat etusijalla. Ja veljen kuolema siinä myös.

Luulenpa, että jos sielläpäin joku ryhmä asettaisi kuvion näyttämölle, niin draamaa syntyisi.